

(กสม. แลงข่าวเด่นประจำสัปดาห์ ครั้งที่ 41/2568)

กสม. ทบทวนรายงานผลการตรวจสอบกรณีเหตุการณ์เสียชีวิตของ “สารวัตรกานต์”
พบหน่วยอริทรราชดำเนินการตามขั้นตอน และหลักการพื้นฐานว่าด้วยการใช้กำลังและอาวุธ
- แนะนำสำนักงานธนารักษ์ภูเก็ตพื้นที่จัดพิธีอนาถาของชาวเลออกจากพื้นที่ให้เอกชนเช่าสร้างโรงแรม
เพื่อคุ้มครองสิทธิทางวัฒนธรรมดั้งเดิม
- ห่วงการนำเสนอข่าวกรณีการเสียชีวิตของ “นันทปง” ผู้สื่อข่าวช่อง 8 กระทบสิทธิความเป็นส่วนตัว

วันศุกร์ที่ 12 ธันวาคม 2568 เวลา 14.00 น. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) โดยนายสันต์ ภัยหลิกสิทธิ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และนายจุมพล ชุนอ่อน รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แลงข่าวเด่นประจำสัปดาห์ ครั้งที่ 41/2568 โดยมีวาระสำคัญดังนี้

1. กสม. ทบทวนรายงานผลการตรวจสอบกรณีการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยอริทรราช 26 ในเหตุการณ์เสียชีวิตของ “สารวัตรกานต์” พบเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามขั้นตอนและหลักการพื้นฐานว่าด้วยการใช้กำลังและอาวุธ

นายสันต์ ภัยหลิกสิทธิ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เปิดเผยว่า ตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2567 ได้พิจารณาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานกรณีร้องเรียนขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษอริทรราช 26 (ผู้ถูกร้องที่ 1) ซึ่งเข้าระงับเหตุกราดยิงของพันตำรวจโท กิตติกันต์ แสงบุญ หรือ สารวัตรกานต์ สังกัดศูนย์พัฒนาด้านการข่าว กองบัญชาการตำรวจสันติบาล เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2566 โดยใช้อาวุธปืนยิงดกจากชั้น 2 ของบ้านพัก บริเวณซอยสายไหม 56 แขวงออเงิน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตในเวลาต่อมา และมีมติว่า ผู้ถูกร้องที่ 1 ใช้ยุทธวิธีระงับเหตุที่ไม่เหมาะสม ส่งผลกระทบต่อสิทธิในชีวิตและร่างกายของสารวัตรกานต์จนเกินสมควรแก่กรณี ทั้งยังไม่บันทึกภาพและเสียงในขณะปฏิบัติการ จึงเป็นการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน นั้น

ต่อมาเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2567 กองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ได้มีหนังสือแจ้งข้อเท็จจริงเสนอพยานหลักฐานเพิ่มเติม และขอให้ กสม. พิจารณาทบทวนรายงานผลการตรวจสอบกรณีนี้ใหม่ กสม. จึงได้มอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม โดยผลการตรวจสอบสรุปได้ว่าในวันเกิดเหตุเจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษอริทรราช 26 (ผู้ถูกร้องที่ 1) ใช้ยุทธวิธีโดยเริ่มจากการเจรจากับสารวัตรกานต์ให้มอบตัวเพื่อนำไปรักษา ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของทีมเจรจาต่อรองของกรมสุขภาพจิตที่ไต่ลงพื้นที่ไปยังสถานที่เกิดเหตุที่เห็นว่าสารวัตรกานต์มีภาวะหลงผิดควรได้รับการรักษาด้วยยาลดอาการทางจิต แต่การเจรจาไม่เป็นผล ผู้ถูกร้องที่ 1 จึงตัดสินใจใช้แก๊สน้ำตายิงเข้าไปภายในบ้านเพื่อหวังให้ยอมมอบตัว แต่สารวัตรกานต์ใช้อาวุธปืนยิงออกมาจากบ้านเป็นระยะ กระทั่งมีการยิงตอบโต้กัน ส่งผลให้สารวัตรกานต์ได้รับบาดเจ็บ นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องที่ 1 ใช้เวลาในการปฏิบัติการรวมแล้วประมาณ 27 ชั่วโมง หากใช้เวลา

ที่นานมากขึ้นก็จะมีผลทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบมากขึ้นตามไปด้วยจากการที่ไม่สามารถกลับเข้าไปพักอาศัยในบ้านของตนได้ ข้อเท็จจริงดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า แม้การที่ผู้ถูกร้องที่ 1 ใช้อาวุธปืนยิงสารวัตรกานต์ ขณะเข้าไปควบคุมตัว เป็นการกระทบต่อสิทธิในชีวิตและร่างกายของสารวัตรกานต์ แต่เห็นว่าเป็นการกระทำที่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติให้กระทำได้ และสอดคล้องตามหลักการพื้นฐานว่าด้วยการใช้กำลังและอาวุธ โดยเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย

ทั้งนี้ เมื่อนำผลการดำเนินการที่ผู้ถูกร้องที่ 1 ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาพิจารณาประกอบ ปรากฏว่า อัยการสูงสุดได้พิจารณาสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนแล้ว มีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ถูกร้องที่ 1 ซึ่งเป็นผู้ต้องหาทั้งแปดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 68 มาตรา 83 และมาตรา 288 เนื่องจากเห็นว่า การที่ผู้ต้องหาทั้งแปดใช้อาวุธปืนยิงตอบโต้ผู้ตาย (สารวัตรกานต์) ไปในทันที เพื่อป้องกันตนเองและเจ้าพนักงานอื่นในที่เกิดเหตุซึ่งกำลังปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายไม่ได้รับอันตรายจากการกระทำของผู้ตาย เป็นการป้องกันด้วยวิธีทางน้อยที่สุดเท่าที่จำเป็นต้องกระทำในขณะนั้น ซึ่งได้สัดส่วนกับภัยอันตรายและพอสมควรแก่เหตุ เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงไม่เป็นความผิดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา

สำหรับกรณีการบันทึกภาพและเสียงขณะเข้าควบคุมตัวสารวัตรกานต์ ข้อเท็จจริงปรากฏเพิ่มเติมว่า มีการบันทึกภาพและเสียงอย่างต่อเนื่องขณะควบคุมตัว ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการกระทำให้นुकิลสูญหาย พ.ศ. 2565 โดยผู้ถูกร้องที่ 1 ได้นำโครนและหุ่นยนต์ตรวจการณ์เข้าไปปฏิบัติงานภายในพื้นที่เกิดเหตุ แต่โครนและหุ่นยนต์ตรวจการณ์ที่ใช้บันทึกภาพและเสียงถูกทำให้เสียหายจนไม่สามารถบันทึกภาพและเสียงอย่างต่อเนื่องได้ แสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกร้องที่ 1 พยายามที่จะบันทึกภาพและเสียงอย่างต่อเนื่องขณะเข้าควบคุมตัวสารวัตรกานต์แล้ว แต่มีเหตุขัดข้องอันเป็นเหตุผลที่รับฟังได้

ด้วยเหตุข้างต้น ในชั้นนี้จึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษอรินทราช 26 (ผู้ถูกร้องที่ 1) กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน จากกรณีการใช้อาวุธปืนยิงสารวัตรกานต์ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตในเวลาต่อมา รวมทั้งการไม่บันทึกภาพและเสียงอย่างต่อเนื่องขณะเข้าจับและควบคุมตัว

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงประกอบความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับวิธีบริหาร วิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นตามคำร้องแล้ว เห็นว่า การที่สารวัตรกานต์มีอาการคลุ้มคลั่ง หวาดระแวง เครียด และไม่สามารถสื่อสารให้เข้าใจได้ ซึ่งเข้าข่ายป่วยทางจิตเวช ย่อมมีความเสี่ยงที่จะเกิดภาวะและพฤติกรรมที่จะใช้ความรุนแรง แต่เมื่อเจ้าหน้าที่ได้นำประชาชนส่วนใหญ่ที่อยู่บริเวณใกล้เคียงออกไปจากบริเวณพื้นที่เกิดเหตุ รวมถึงไม่มีบุคคลใดตกเป็นตัวประกัน หากเจ้าหน้าที่ใช้ระยะเวลาเจรจาต่อรองและปิดล้อมพื้นที่ให้นานขึ้น สารวัตรกานต์ก็อาจจะอ่อนเพลียและหมดแรงลงไป ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถเข้าไปควบคุมตัวได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้อาวุธและลดความเสี่ยงที่จะเกิดความสูญเสีย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว กสม. ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2568 จึงมีมติเห็นควรให้มีข้อเสนอแนะต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตร.) ให้จัดอบรมเสริมสร้าง

ความรู้เกี่ยวกับหลักการบริหารเหตุการณ์วิกฤติและการเจรจาต่อรองแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจหรือหน่วยงานที่ต้องเผชิญเหตุก่อน ทั้งนี้ ให้เสริมเนื้อหาเกี่ยวกับหลักสิทธิมนุษยชนและหลักความได้สัดส่วน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติงานภายใต้กฎหมายและสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนมากขึ้น

และให้จัดนักจิตวิทยาหรือจิตแพทย์เพื่อให้คำปรึกษาและประเมินสุขภาพจิตประจำปีให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่โดยปกติต้องใช้อาวุธปืนในการปฏิบัติงานเป็นประจำ เช่น ฝ่ายสืบสวน ฝ่ายปราบปราม หากพบว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีสภาพจิตใจไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน ให้รับบริหารจัดการด้วยการให้การรักษาและการเปลี่ยนหน้าที่ เพื่อป้องกันมิให้มีการก่อเหตุที่จะเป็นอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น นอกจากนี้ ให้ศึกษาความเป็นไปได้ในการกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารเหตุการณ์วิกฤติและการเจรจาต่อรองเป็นการเฉพาะ เพื่อรองรับการปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกันกับเหตุการณ์ตามรายงานนี้ด้วย

ทั้งนี้ สำหรับการทำหน้าที่ของพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจนครบาลสายไหม (ผู้ถูกร้องที่ 2) ในการสอบสวนคดีที่ได้รับคำร้องทุกข์กล่าวหาว่าผู้ถูกร้องที่ 1 กระทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ซึ่งมีข้อร้องเรียนว่ามีการสอบสวนคดีโดยล่าช้า นั้น จากการตรวจสอบของ กสม. พบว่าการสอบสวนคดีอยู่ภายในระยะเวลาที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายจะพิจารณา อันเป็นการให้ความคุ้มครองสิทธิในกระบวนการยุติธรรมของผู้ที่เกี่ยวข้องแล้ว และขณะนี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. อยู่ระหว่างการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกร้องที่ 2 ในข้อหาสอบสวนคดีอาญาโดยมิชอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการ จึงเห็นควรส่งรายงานฉบับนี้ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

2. กสม. แนะนำสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ภูเก็ตกันพื้นที่บริเวณกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลจัดพิพิธินอนหาดออกจากพื้นที่ที่ให้เอกชนเช่าสร้างโรงแรม เพื่อคุ้มครองสิทธิทางวัฒนธรรมดั้งเดิม

นายจุมนพล ขุนอ่อน รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เปิดเผยว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รับเรื่องร้องเรียนจากเครือข่ายชาวเลอันดามัน (มอแกน มอแกน อูรักลาไ้ย) เมื่อเดือนมิถุนายน 2566 ระบุว่า สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ภูเก็ต (ผู้ถูกร้องที่ 1) และอุทยานแห่งชาติสิรินาถ (ผู้ถูกร้องที่ 2) ได้อนุญาตให้บริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง (ผู้ถูกร้องที่ 3) สร้างโรงแรมขนาดใหญ่ ในพื้นที่ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเล 30 ชุมชน ในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ใช้เป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์จัด “พิพิธินอนหาด” ประจำปี ทั้งยังไม่มีการศึกษาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเล ทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงแหล่งวางไข่ของเต่าทะเล จึงขอให้ตรวจสอบ

จากการตรวจสอบปรากฏเท็จจริงว่า ที่ดินราชพัสดุที่สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ภูเก็ตอนุญาตให้บริษัทเอกชนเช่าสำหรับสร้างโรงแรมขนาดใหญ่ มีพื้นที่เช่าบางส่วนด้านทิศตะวันตกติดกับเขตอุทยานแห่งชาติสิรินาถบริเวณหาดทรายแก้ว และเป็นพื้นที่ที่กลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลในจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดพังงาใช้เป็นสถานที่จัดพิพิธินอนหาดเพื่อบนบานศาลกล่าวต่อศาลศักดิ์สิทธิ์ ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี มาตั้งแต่

ปี พ.ศ. 2230 ใช้เวลารวมประมาณ 3 - 5 วัน โดยพิธีนอหนาดประกอบด้วย พิธีเซ่นไหว้บรรพบุรุษ การเลี้ยงทายน ทำนยผลกรทำมาหากิน มีการละเล่นพื้นบ้าน แข่งขันกีฬา การพบปะพูดคุย เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่าง กลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลที่อาศัยอยู่ในจังหวัดภูเก็ตและกลุ่มที่เดินทางมาจากจังหวัดพังงา ทั้งนี้ การใช้พื้นที่เพื่อ จัดพิธีดังกล่าวเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปในหน่วยงานของรัฐระดับจังหวัดและส่วนกลาง

เมื่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ภูเก็ตทราบว่าพื้นที่ซึ่งอนุญาตให้บริษัทเอกชนเช่าเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญเชิงจิตวิญญาณและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลซึ่งจัดขึ้นอย่างต่อเนื่องมามากกว่า 300 ปี แต่ก็มีได้กันพื้นที่ออก และยังคงอนุญาตให้บริษัทเอกชนเช่าและใช้ประโยชน์ในพื้นที่ จนทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลไม่สามารถเข้าใช้พื้นที่ได้ ดังนั้น การกระทำของสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ภูเก็ตจึงกระทบต่อวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลที่ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และไม่สอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐตามรัฐธรรมนูญ และกติการะหว่างประเทศว่าด้วย สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (ICESCR) ในการคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ให้มีสิทธิดำรงชีวิตตาม วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิม นอกจากนี้ ยังไม่เป็นไปตามหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจกับ สิทธิมนุษยชน (UNGPs) ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐและภาคธุรกิจมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่ต้อง คุ้มครองมิให้การดำเนินธุรกิจละเมิดต่อสิทธิมนุษยชน และจะต้องดำเนินการให้ผู้ได้รับผลกระทบได้รับ การเยียวยาความเสียหาย จึงเห็นว่า สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ภูเก็ต (ผู้ถูกร้องที่ 1) มีการกระทำอันเป็นการละเมิด สิทธิมนุษยชน ขณะที่บริษัทเอกชน (ผู้ถูกร้องที่ 3) ซึ่งเช่าที่ดินและสร้างโรงแรมโดยกันเขตไม่ให้กลุ่มชาติพันธุ์ ชาวเลเข้าไปจัดกิจกรรม ก็มีความเสี่ยงอย่างยิ่งที่จะกระทบต่อวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมของ กลุ่มชาติพันธุ์ชาวเล และยังอาจเป็นการดำเนินธุรกิจที่ไม่สอดคล้องกับหลักการ UNGPs เช่นกัน

สำหรับกรณีของอุทยานแห่งชาติสิรินาถ (ผู้ถูกร้องที่ 2) เมื่อปรากฏว่า กลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลสามารถ จัดพิธีนอหนาดในส่วนที่อยู่บริเวณหาดทรายแก้วซึ่งเป็นพื้นที่ของผู้ถูกร้องที่ 2 มาได้โดยตลอด ในชั้นนี้ จึงยัง ไม่อาจรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องที่ 2 มีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ส่วนประเด็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการสร้างโรงแรม เห็นว่าสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ภูเก็ตได้จัดรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตให้ บริษัทเอกชนเช่าที่ดินราชพัสดุเพื่อสร้างโรงแรม และบริษัทได้ให้ผู้มีส่วนได้เสียแสดงความคิดเห็นตาม กระบวนการจัดทำรายงานประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบการขออนุญาตก่อสร้างอาคารโรงแรม ตามขั้นตอนและแนวทางที่กำหนดแล้ว อย่างไรก็ตาม ยังมีกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลที่อาศัยอยู่ในอำเภออื่นของ จังหวัดภูเก็ตและพังงา ซึ่งแม้จะอยู่นอกพื้นที่รัศมี 1 กิโลเมตรจากขอบเขตโครงการ แต่ได้เดินทางเข้ามา ใช้ประโยชน์พื้นที่จัดพิธีนอหนาดมาอย่างยาวนานด้วยเช่นกัน การจัดรับฟังความคิดเห็นในกรณีตามคำร้อง จึงไม่อาจจำกัดอยู่ในรัศมี 1 กิโลเมตร จากขอบเขตโครงการ และย่อมต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนและรอบด้าน จึงรับฟังได้ว่า การจัดรับฟังความคิดเห็นของ บริษัทเอกชน (ผู้ถูกร้องที่ 3) มีความเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน

กสม. ยังมีข้อสังเกตว่า พื้นที่โรงแรมซึ่งอยู่ติดกับอุทยานแห่งชาติสิรินาถเป็นแหล่งวางไข่ของเต่าทะเลในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งการสร้างโรงแรมและกิจกรรมของโรงแรมอาจเป็นอุปสรรคหรือภัยคุกคามต่อการวางไข่ของเต่าทะเล โดยเมื่อพิจารณาความเป็นมาของการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติสิรินาถ พบว่า ที่ดินราชพัสดุส่วนที่บริษัทเอกชนจะสร้างโรงแรมเคยเป็นบริเวณที่จะประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติสิรินาถเพิ่มเติมเมื่อปี 2533 แต่เนื่องจากในขณะนั้น มีประชาชนที่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินครอบครองอยู่ จึงได้กันออกไว้ก่อน หากพิสูจน์ได้ว่าเป็นที่ดินของทางราชการจะประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเพิ่มเติม ซึ่งแม้ต่อมากรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะเห็นว่าที่บริเวณดังกล่าว สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ภูเก็ตได้ให้หน่วยงานราชการและประชาชนใช้ประโยชน์ จึงไม่เหมาะสมที่จะประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติ แต่หากได้ความว่าพื้นที่บางส่วนดังกล่าวมีความสำคัญต่อการอนุรักษ์แหล่งวางไข่ของเต่าทะเล และสามารถเป็นพื้นที่สาธารณะที่ประชาชนสามารถเข้าใช้ประโยชน์หรือเป็นพื้นที่คุ้มครองทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลไปพร้อมกัน ก็ควรพิจารณาดำเนินการตามข้อตกลงเมื่อครั้งการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติสิรินาถเพิ่มเติมเมื่อปี 2533

ด้วยเหตุผลข้างต้น กสม. ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2568 จึงมีมติให้มีข้อเสนอแนะในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนไปยังสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ภูเก็ต (ผู้ถูกร้องที่ 1) ให้กันพื้นที่บริเวณที่กลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลใช้จัดพิธีบนหาดออกจากพื้นที่ที่ให้กับบริษัทเอกชน (ผู้ถูกร้องที่ 3) เช่าสร้างโรงแรม และมีข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสรุปได้ดังนี้ ให้กระทรวงวัฒนธรรมและศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ประกาศให้พื้นที่จัดพิธีบนหาดเป็นพื้นที่คุ้มครองทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเล ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2553 เรื่อง การฟื้นฟูวิถีชีวิตชาวเล ให้บริษัทเอกชน (ผู้ถูกร้องที่ 3) จัดรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลซึ่งอาศัยอยู่ในอำเภออื่นของจังหวัดภูเก็ตและพังงา แต่ไปร่วมใช้พื้นที่จัดพิธีบนหาด ตลอดจนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเล แล้วนำผลการจัดรับฟังความคิดเห็นเสนอไปยังคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต โดยให้คณะกรรมการฯ นำผลการจัดรับฟังความคิดเห็นนั้นไปประกอบการพิจารณาทบทวนมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการโรงแรมให้ครอบคลุมประเด็นการจัดพิธีบนหาด รวมทั้งให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำกับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการอย่างเคร่งครัด

นอกจากนี้ ให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพส่งเสริมและสนับสนุนให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ภูเก็ตดำเนินการตามหลักการ UNGPs ในภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการให้เอกชนเช่าพื้นที่ราชพัสดุ และบริษัทเอกชนผู้ถูกร้องดำเนินการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence: HRDD) เพื่อกำหนดแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขหรือลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการ

ทั้งนี้ ให้แจ้งข้อสังเกตของ กสม. เกี่ยวกับการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติสิรินาถเพิ่มเติมตามข้อตกลงเมื่อปี 2533 ไปยังสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ภูเก็ต อุทยานแห่งชาติสิรินาถ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อประกอบการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องด้วย

3. กสม. ห่วงการนำเสนอข่าวของสื่อและผู้ใช้อินเทอร์เน็ตกรณีการเสียชีวิตของ “นัทปง” ผู้สื่อข่าวช่อง 8 กระทบสิทธิความเป็นส่วนตัว

นายวสันต์ ภัยหลีกลี้ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เผยแพร่ว่า ตามที่สื่อมวลชนบางสำนัก รวมทั้งผู้ใช้อินเทอร์เน็ตได้นำเสนอข่าวและส่งต่อข้อมูลกรณีการเสียชีวิตของนายณัฐวุฒิ ปงลังกา หรือ “นัทปง” ผู้สื่อข่าวช่อง 8 ในลักษณะของการสืบเสาะสาเหตุการเสียชีวิตอย่างเข้มข้น เช่น มีการเปิดเผยภาพและเสียงจากกล้องวงจรปิด การเปิดเผยบทสนทนาหรือแชท รวมทั้งเรื่องราวความสัมพันธ์ซึ่งเป็นเรื่องส่วนบุคคล นั้น

กสม. เห็นว่า แม้ทุกคนจะมีเสรีภาพในการสื่อสาร เสนอข่าวสารหรือการแสดงความคิดเห็น แต่การใช้เสรีภาพดังกล่าวจำเป็นต้องคำนึงถึงและระมัดระวังผลกระทบต่อสิทธิในความเป็นส่วนตัวและสิทธิในเกียรติยศชื่อเสียงของผู้อื่น ซึ่งในกรณีนี้หมายรวมถึงผู้ตาย ครอบครัว และญาติมิตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนในฐานะที่เป็นผู้ชี้นำสังคมจะต้องมีความระมัดระวังเป็นพิเศษในการนำเสนอข่าวที่สุ่มเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนและขัดต่อกฎหมาย ดังที่พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 บัญญัติหลักการสำคัญไว้ว่าการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ในทางใดโดยไม่ได้รับความยินยอมจะกระทำมิได้ เว้นแต่เป็นการกระทำเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะตามที่กฎหมายให้อำนาจ และข้อยกเว้นสำหรับกิจการสื่อมวลชนจะต้องเป็นไปตามจริยธรรมแห่งการประกอบวิชาชีพหรือเป็นประโยชน์สาธารณะเท่านั้น

ด้วยเหตุนี้จึงขอให้สื่อมวลชนและผู้เกี่ยวข้องนำเสนอข่าวทุกกรณีโดยเคารพต่อสิทธิของผู้ตกเป็นข่าว ตามประมวลจริยธรรมแห่งการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน เรื่อง การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2564 และแนวปฏิบัติการได้มาและการนำเสนอข่าวและภาพข่าวของสื่อมวลชน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสังคมจะร่วมมือกันสร้างความตระหนักรู้เรื่องสิทธิความเป็นส่วนตัวและไม่ยอมรับการนำเสนอข่าวสารที่กระทบสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

12 ธันวาคม 2568